

Aan: de leden van het kabinet

Cc: de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal

Amsterdam, 18 oktober 2022

Geacht kabinet,

De wereld beleeft tumultueuze tijden en nieuwe crises zijn voor iedereen voelbaar. De economische impact van de energiecrisis, de hoge inflatie, een 'na-ijlende' coronacrisis en arbeidsmarktproblematiek raken ook de culturele en creatieve sector hard. Deze factoren stapelen zich op tot een bedreiging van formaat voor de cultuursector.

Tot op heden heeft u maatregelen genomen om de stijgende energiekosten voor huishoudens en bedrijven op te vangen. In deze brief doen wij een dringend beroep op u om ook maatschappelijke sectoren, waaronder de culturele sector, van steun te voorzien. Wij lichten hieronder toe wat er aan de hand is en waarom deze steun zo onontbeerlijk is.

Op basis van verkennende onderzoeken in de diverse branches binnen de cultuursector blijkt dat de stijgende energieprijzen de continuïteit en het voortbestaan van de keten van culturele organisaties, bedrijven, producenten en makers in groot gevaar brengen. De Taskforce culturele en creatieve sector stelt vast dat het aanbod van en toegang tot het culturele aanbod in het geding zijn. Een paar voorbeelden.

- Podia hebben te maken met aanzienlijke kostenstijgingen door de grote ruimten die ze moeten verwarmen en ventileren (corona!) voor het bezoek van grote groepen mensen. Zo stijgen de energiekosten bij het Chassé Theater in Breda en ook bij Het Concertgebouw in Amsterdam dit jaar van €250.000,- naar ruim €1.000.000,-. TivoliVredenburg in Utrecht wordt geconfronteerd met een stijging van €400.000,- naar €1.500.000,-.
- De afgelopen weken kwam al in het nieuws dat ook musea, die voor het behoud van hun collecties afhankelijk zijn van klimaatinstallaties en weinig kunnen doen aan energiebesparing, tegen enorme overschrijdingen aanlopen. Omdat de meeste musea hun reserves hebben moeten aanspreken in de coronaperiode, kunnen zij deze kostenstijging niet zelf opvangen. Dat geldt niet alleen voor grote musea die enorme tekorten tegemoetzien, maar juist ook voor veel kleinere musea die vaak van gemeentelijke financiering afhankelijk zijn en drastische maatregelen moeten treffen. Museum Thorn zal vanaf 2 november voor de duur van de winter gesloten zijn vanwege de onverwacht hoge energiekosten. Het Glasmuseum in Leerdam zal de glasblazerij moeten sluiten.
- Audiovisuele producties zoals films en documentaires worden eveneens getroffen. Deze worden maanden en soms jaren van tevoren begroot en gefinancierd terwijl de omstandigheden om te draaien nu totaal anders zijn. Een speelfilm die een jaar geleden €1,8 miljoen zou kosten komt nu met gemak op €2,2 miljoen. En de prijsstijgingen groeien door; drijfsand om op te werken.
- In de pop- en evenementensector vallen tournees uit, omdat door de gestegen (transport)kosten de begrotingen niet meer rond te krijgen zijn. Ook de klassieke muziek wordt getroffen.

- In de branche kunst- en cultuureducatie zijn nu al enorme kostenstijgingen zichtbaar en worden er nog grotere verdere kosten verwacht: bijna 2/3 van de grotere (multifunctionele) organisaties die zich met cultuureducatie bezighouden verwachten in 2023 een negatief resultaat te zullen boeken. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van soms verviervoudigde energiekosten en ingekochte dienstverlening waarin dergelijke kosten en inflatie versleuteld zijn.

De reden dat culturele organisaties en zelfstandige makers de impact van deze stijgende energielasten zelf niet goed kunnen opvangen is drieledig. Allereerst is er sprake van extreem lage weerstand. Door de impact van de coronacrisis zijn de reserves uitgeput. Zonder steun gaan er onherroepelijk rode cijfers geschreven worden die niet of nauwelijks op te vangen zijn met een weerstandvermogen. Weerstandvermogens die vanwege subsidiebepalingen sowieso al zeer beperkt waren.

Daarnaast is het repertoire aan bedrijfsmatige ingrepen om op korte termijn bij te sturen beperkt. Tickets zijn al (ver vooruit) verkocht. Contracten en budgetten liggen al lang van tevoren vast terwijl de kosten om programma's uit te voeren stijgen.

Tenslotte. Doorberekening in prijzen brengt de toegankelijkheid tot maatschappelijke en culturele voorzieningen ernstig in gevaar. Dat is onwenselijk bij sectoren die door de overheid juist worden medegefinancierd en in stand gehouden vanwege de belangrijke maatschappelijke effecten van hun diensten en producten (onderwijs, cultuur, sport, zorg, verenigingsleven).

De Taskforce doet een dringend beroep op u om, naast het MKB en huishoudens, ook vitale maatschappelijke en culturele sectoren adequaat en onvervaard toegang tot ondersteuning te geven. Met name voor de vele gemeentelijk ondersteunde culturele organisaties is een robuust steunpakket nodig om deze crisis te doorstaan. Wij hopen ook dat daarover op de kortst mogelijke termijn helderheid kan worden verschaft zodat de sector zich hierop adequaat kan voorbereiden.

Tegelijkertijd herhalen wij hierbij ook onze oproep om de cultuursector te steunen bij haar ambities om te verduurzamen; ons streven om weerbaarder en toekomstbestendiger te worden blijft onverminderd op de agenda staan. De culturele en creatieve sector rekent op de inspanningen van het kabinet om ook onze sector overeind en breed toegankelijk te houden.

Met vriendelijke groet,

Jan Zoet, voorzitter Taskforce culturele en creatieve sector

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim 100 branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden.

Kunsten '92 | Federatie Cultuur (NAPK, Museumvereniging, VSCD, CultuurConnectie, VOB, VNPF, VvNO) | **De Creatieve Coalitie** | **Erfgoedplatform** | **Federatie Creatieve Industrie** (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma Cultuur, NAPA, NCP, Dupho, NVPI) | **VVTP** | **Kunstenbond** | **NVBF** | **Popcoalitie** | **ENCORE** | **VVEM** | **De Zaak Nu** | **Platform ACCT** | **Alliantie van Evenementenbouwers** | **Federatie Auteursrechtbelangen** (Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie en Vereniging VOICE)